

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
Henrik Lennefeldt
Jakobsgatan 24
103 33 Stockholm

Vår referens/dnr:
141/2017

Er referens/dnr:
Fi2017/02972/FPM

2017-10-25

Remissvar

Ändrade regler för Första-Fjärde AP-fonderna

Svenskt Näringsliv har beretts möjlighet att kommentera på föreslagna ändringar av regelverket för Första till Fjärde AP-fonderna.

Det svenska pensionssystemet är konstruerat för att vara stabilt över tid och har en utformning som ger trygghet och legitimitet gentemot sina egentliga uppdragsgivare – de människor som lever och arbetar i Sverige. Ett av målen med systemet är att långsiktigt generera avkastning för att öka stabiliteten i inkomstpensionssystemet. Förändringar i regelverken som styr fonderna måste därmed alltid utvärderas utifrån huruvida de underlättar eller försvårar fondernas arbete med att generera långsiktig avkastning.

Promemorians föreslår i huvudsak två förändringar. Den första är att Första till Fjärde AP-fonderna placeringsregler ska bli friare. Den andra är att olika krav på ansvarsfulla investeringar och ansvarsfullt ägande i förvaltningen ska införas.

Friare placeringsregler

Mot bakgrund av de förändrade förutsättningarna för förvaltningen har det lagts ett förslag om att Första till Fjärde AP-fonderna ska få friare placeringsregler. Syftet med detta är att ge bättre förutsättningar för fonderna att uppnå målet för förvaltningen, att långsiktigt maximera avkastningen i förhållande till risken i placeringarna, särskilt i rådande lågräntemiljö. Begränsningen av onoterade värdepapper tas bort och ersätts av en högsta andel illikvida tillgångar. Enligt förslaget får högst 40 procent av fondernas tillgångar vara illikvida. Andelen tillgångar som ska vara investerade i räntebärande värdepapper med låg kredit- och likviditetsrisk föreslås sänkas från 30 till 20 procent. Även kravet på extern förvaltning tas bort.

Svenskt Näringsliv tillstyrker förslaget. Det är rimligt att placeringsreglerna uppdateras utifrån rådande förhållanden, eftersom det är viktigt för pensionssystemets effektivitet, stabilitet och trovärdighet att placeringsreglerna är ändamålsenliga och kontinuerligt anpassas till förändringar i marknadsförhållandena.

Ansvarsfulla investeringar och ansvarsfullt ägande

Promemorian föreslår att Första till Fjärde AP-fonderna ska förvalta fondmedlen "föredömligt genom ansvarsfulla investeringar och ansvarsfullt ägande". Detta innebär ett krav på att Första till Fjärde AP-fonderna ska integrera miljöaspekter, sociala aspekter och bolagsstyrningsaspekter i förvaltningen av kapitalet. Detta ska, enligt promemorian, göras utan att det görs avkall på det övergripande målet om hög avkastning.

Första till Fjärde AP-fonderna fungerar idag bra och levererar enligt uppsatta mål samtidigt som de är väldigt kostnadseffektiva. De håller internationell toppklass. Pensionssystem ska vara hållbara över mycket lång tid och förändringar ska därför endast genomföras efter noggrann prövning.

Svenskt Näringsliv menar att införandet av ett krav på ansvarsfulla investeringar och ansvarsfullt ägande, så som det är formulerat i promemorian, kan leda till en målkonflikt. Ett exempel på en sådan är en situation där exempelvis hållbarhetsmål står emot avkastningsmålet. Denna målkonflikt kan potentiellt skapa en otydlighet rörande fondernas förvaltning. Om förslaget om föredömlig förvaltning ändå införs, bör det vara tydligt att de som är ansvariga för förvaltningen får den nödvändiga friheten att själva avgöra hur målkonflikten ska hanteras, dvs. att uppdragsgivaren har förtroende för deras professionalitet.

Svenskt Näringslivs uppfattning är dessutom att det idag finns en bred enighet om att Första till Fjärde AP-fondernas hållbarhetsarbete fungerar väl. Behovet av ytterligare lagstiftning på detta område är därför inte uppenbart. Promemorian menar att Första till Fjärde AP-fonderna bör beakta de riktlinjer och principer som utarbetats olika branschorgan, internationella riktlinjer och samarbeten etc. Svenskt Näringsliv vill poängtera att det inte är självklart att dessa kommer att utvecklas på ett önskvärt sätt i framtiden, varför man bör undvika att knyta förvaltningen till dessa. Hållbarhetsarbetet bör styras av svenska statens värdegrund, såsom konkretiserad i regeringsformen, FN:s internationella konventioner som Sverige undertecknat, internationella riktlinjer Sverige stödjer och Sveriges ställningstaganden i folkrättsliga frågor.

Svenskt Näringsliv avstyrker att det införs krav om föredömlig förvaltning så som det är formulerat i promemorian eftersom det riskerar att skapa en otydlighet kring hur fonderna ska förvalta sitt kapital, är knutet till överenskommelser som riskerar att bli otidsenliga och hållbarhetsarbetet idag fungerar tillfredställande. Förändringarna skulle inte förbättra hållbarheten i pensionssystemet och inte heller stärka förutsättningarna för att Första till Fjärde AP-fonderna ska fungera bättre. Tvärtom skulle riskerna öka för att målet för Första till Fjärde AP-fondernas verksamhet inte uppfylls, dvs. att förvaltningen ska vara till största möjliga nytta för försäkringen för inkomstgrundad ålderspension.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Caroline af Ugglas